

VIÐBÓTARGREINARGERÐ KJARTANS KJARTANSSONAR

Svar við viðbótargreinargerð Whaleco Technology Limited

Mál nr. [269224] — Deilt lén: temu.is

Nafn:	Kjartan Kjartansson
Netföng:	kjartan@sla.is • kjartan@temu.is
Dagsetning:	30. júní 2026

Inngangur

Viðbótargreinargerð kæranda, lögð fram 22. júní 2026, færir tvö ný rök: (1) málfræðilega fullyrðingu um að *temu* sé ekki íslenskt orð, og (2) frekari árás á vörumerkjaumsóknina V0142535. Báðar fullyrðingar eru hraktar hér að neðan með opinberum gögnum Árnastofnunar. Auk þess er nýju fordæmi bætt við sem dregur saman grundvallarmeginregluna í máli þessu.

I. Málfræðileg fullyrðing kæranda — röng og óáhrif

Kærandi heldur því fram að fleirtala af *pema* sé eingöngu *pemu*, aldrei *temu*, og að þritist aldrei sem t með latnesku lettri.

Fullyrðingin er málfræðilega röng.

Orðið *tema* er af grískum uppruna (τέμα) og hefur í íslensku — eins og önnur tökuorð af sömu gerð — **tvær viðurkenndar fleirtölumyndir: *pemu* og *temu***. Þetta er staðlað mynstur í erlendum tökuorðum á -a í íslensku, sama og *drama/dramu*, *diploma/diplomu*. Temu er til, er notað og er löglegt íslenskt orð.

Þ→ t umritun er jafnframt staðlað og þekkt fyrirbæri í íslensku lénaumhverfi. Í tæknilegum samhengjum — kóðun, forrit, lénakerfin — er Þ gjarnan umritað sem t eða th. Þetta er þó ekki ástæðan fyrir því að temu.is var valið yfir pemu.is eða themu.is — þetta er venjan, ekki vörumerkjaeftirherming.

Lykilatriðið er þetta:

Jafnvel þó kærandi ætti málfræðilega rétt fyrir sér — sem hann gerir ekki — breytir það engu um grundvallarmálið: skráði Kjartan lénið í illum tILgangi til að nýta sér vörumerki kæranda? Svarið er enn nei. Tilgangurinn var íslensk markaðsstofa með þemamiðaða nálgun, óháð því hvaða ritmynd var notuð.

II. Gögn Árnastofnunar hrekja fullyrðingu kæranda um íslenska merkingu

Kærandi fullyrðir að TEMU sé *sérstækt nýyði sem hefur enga merkingu á íslensku máli*. Þessi fullyrðing er hrakin af opin berum gögnum **Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum** — ríkisstofnunar sem er lögbundinn verndari íslenskunnar samkvæmt lögum nr. 40/2006.

Um stöðu Árnastofnunar: Samkvæmt lögum nr. 40/2006 er stofnunin opin ber ríkisstofnun með lögbundið hlutverk að rannsaka, varðveita og þjóna íslenskri tungu. Beygingarlýsingin (BÍN) og aðrar heimildir eru viðurkennd yfirvaldsgögn um íslenska málið.

1. BÍN — Beygingarlýsing íslensks nútímamáls

BÍN skráir orðið **tema** sem **hvorugkynsnafnorð** með fullri beygingartöflu. Fleirtala nefnifall er skráð sem **temu**, fleirtala með greini sem **temun**. BÍN betur jafnframt: „*Einnig ritað þema*“ — sem þýðir að **tema** og **þema** eru bæði viðurkenndar ritmyndir af sama orðinu.

The screenshot shows the BÍN website interface. On the left is a blue sidebar with navigation links. The main content area displays the word 'tema' and its classification as 'hvorugkynsnafnorð'. Below this, there are two tables: 'Eintala' (Singular) and 'Fleirtala' (Plural). Each table has columns for 'á grein' (nominative) and 'með grein' (with case). The 'Eintala' table shows 'tema' for nominative and 'temað' for with case. The 'Fleirtala' table shows 'temu' for nominative and 'temun' for with case. At the bottom, there is a note about the word being used in the phrase 'Einnig ritað þema'.

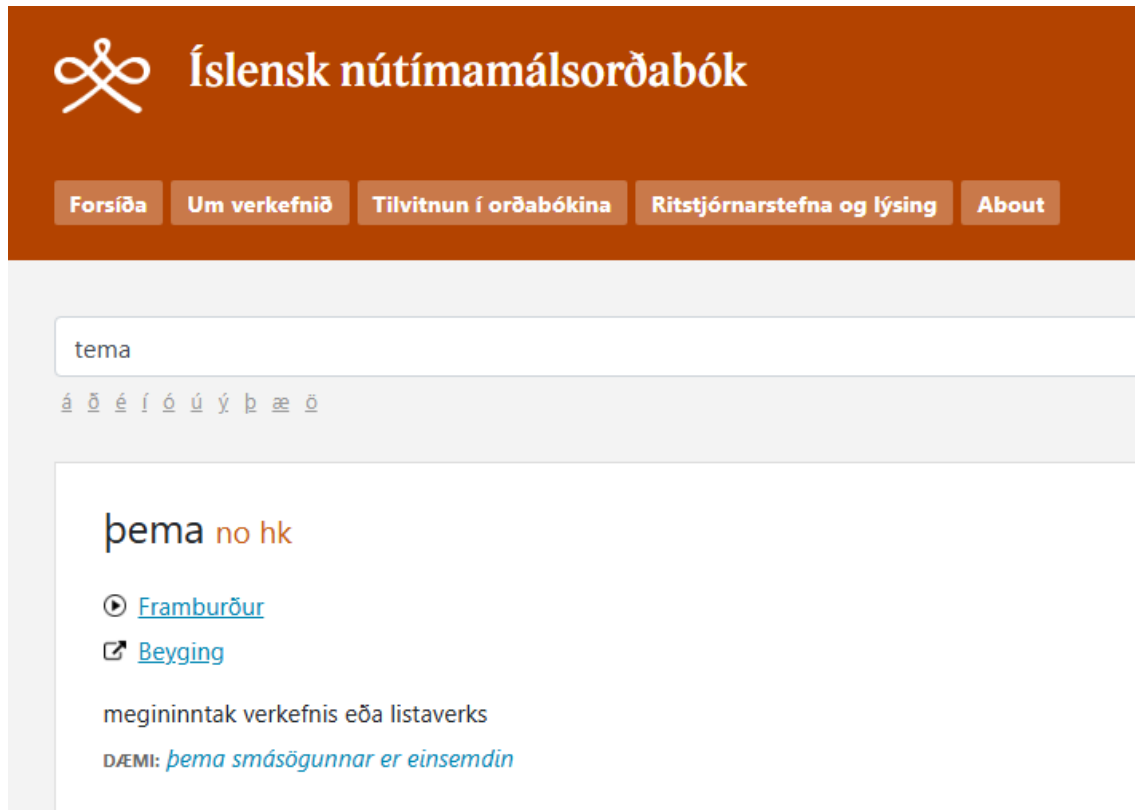
Eintala		Fleirtala	
á grein	með grein	á grein	með grein
Nf.	tema	temu	temun
Df.	tema	temu	temun
Ígf.	tema	temun	temunum
Íf.	tema	temu	temunna

© Stofnun Árna Magnússonar / Íslenskum fræðum 2002–2026. Öll réttindi beygingardæma á BÍN-veitum er öðruvísi en tilkynnt þótt sé að öðruvísi. Öll yfirlit um málfræðing og notkunarskráir þetta.

Mynd 1 — BÍN, Beygingarlýsing íslensks nútímamáls: beygingartafla orðsins tema, með athugasemdinni „Einnig ritað þema“ og fleirtölumyndinni temu.

2. Íslensk nútímamálsorðabók

Skilgreinir **pema** (= tema) sem nafnorð í hvorugkyni: *megininntak verkefnis eða listaverks*.

The screenshot shows the homepage of the 'Íslensk nútímamálsorðabók' (Modern Icelandic Thesaurus). The header is orange with a white logo and the title. Below the header is a navigation bar with five buttons: 'Forsíða', 'Um verkefnið', 'Tilvitnun í orðabókina', 'Ritstjórnarstefna og lýsing', and 'About'. A search bar contains the word 'tema'. Below the search bar is a row of Icelandic characters: á ð é í ó ú ý þ æ ö. The main content area shows the word 'pema' in bold, followed by 'no hk' in orange. Below this are two links: 'Framburður' (with a play icon) and 'Beyging' (with a link icon). The definition 'megininntak verkefnis eða listaverks' is shown. Below the definition is an example: 'DÆMI: pema smásögunnar er einsemdin'.

tema

á ð é í ó ú ý þ æ ö

pema no hk

► [Framburður](#)

🔗 [Beyging](#)

megininntak verkefnis eða listaverks

DÆMI: *pema smásögunnar er einsemdin*

Mynd 2 — Íslensk nútímamálsorðabók: skilgreining orðsins pema.

3. Íslenska orðanetið (Árnastofnun) — yfirlit

Yfirlit Íslenska orðanetsins yfir orðið *tema* sýnir samheitið **pema** og flettuna *tema* undir hugtakið **umræðuefni**, með 191 venslum gegnum hugtök.

tema

nafnorð í hvorugkyni

Yfirlit

191 vensl gegnum hugtök

1 metin vensl

Yfirlit

Samheitakennd vensl greinast á tvo vegu, sem [grannheiti](#) og [samheiti](#).

Stærri merkingarheildir koma fram í flípanum [vensl gegnum hugtök](#).

SAMHEITI

pema

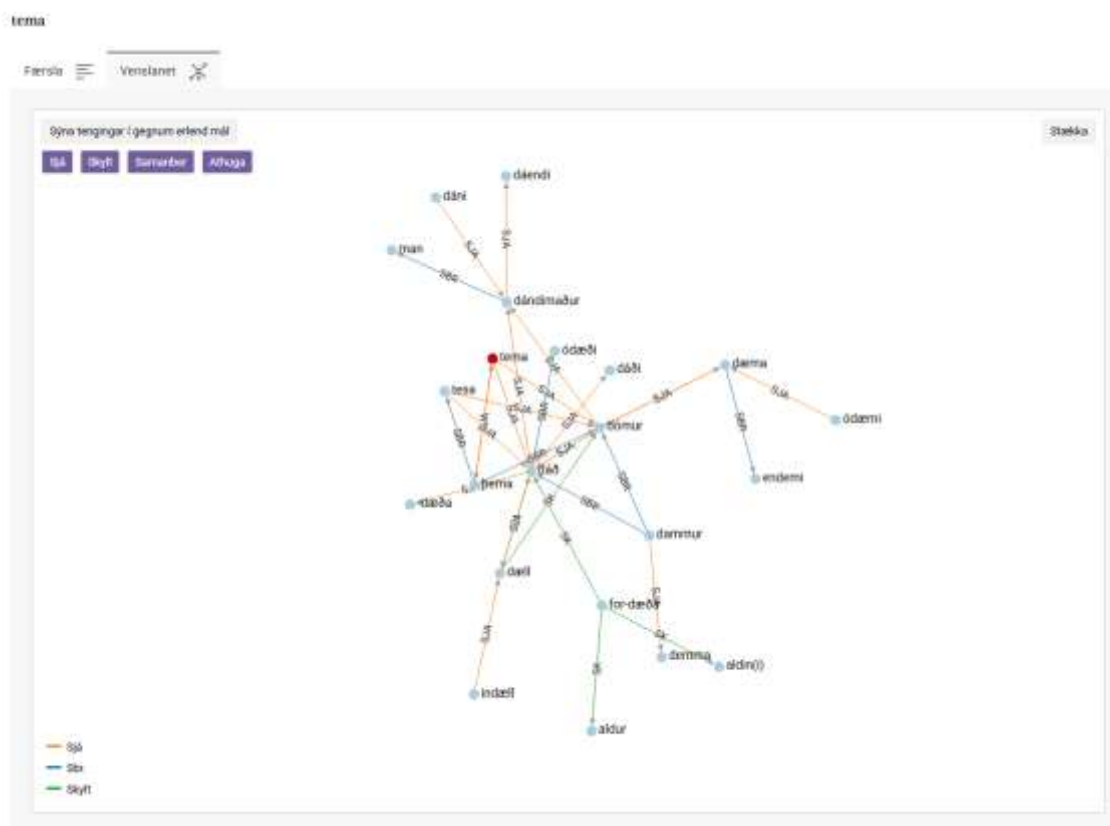
FLETTAN TEMA FELLUR UNDIR EFTIRFARANDI HUGTAK

umræðuefni

Mynd 3 — Íslenska orðanetið: yfirlit yfir orðið *tema* og tengsl þess við *pema* og *umræðuefni*.

4. Íslenska orðanetið — venslanet: tema og þema eru tvö sjálfstæð orð

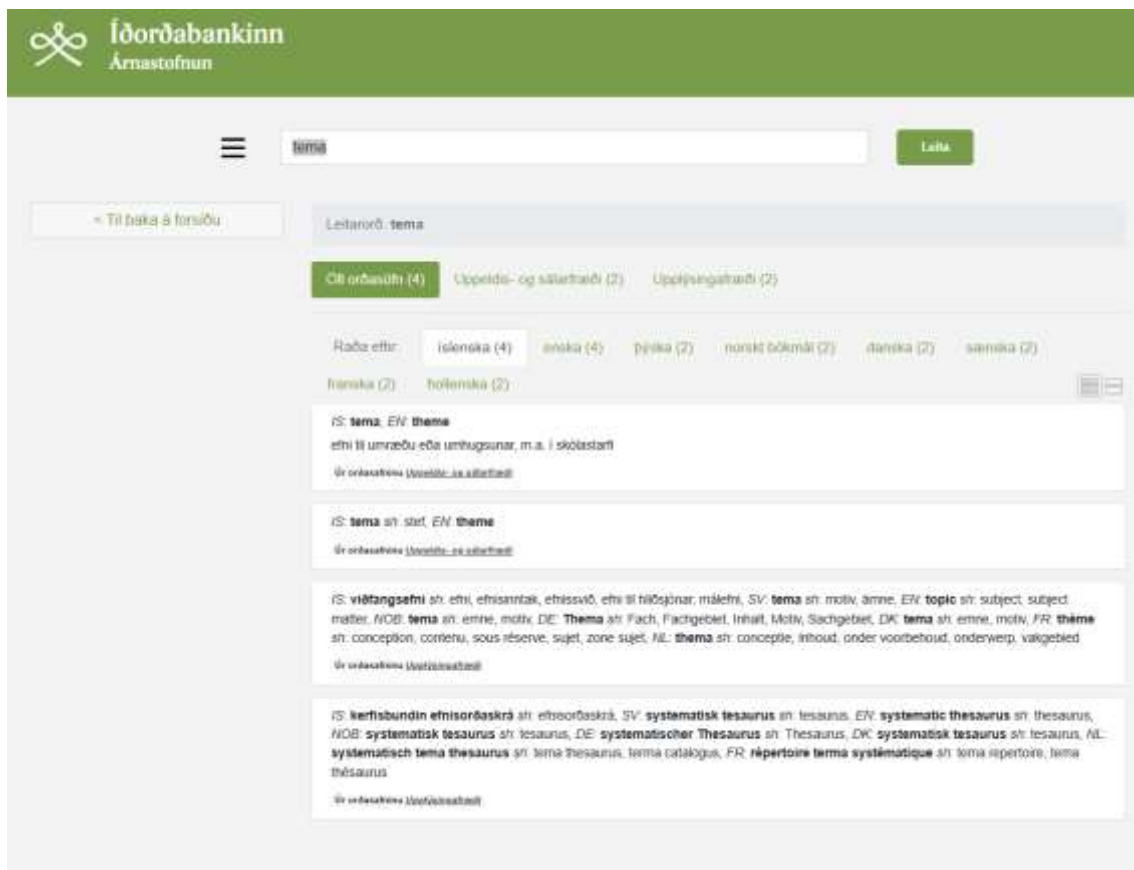
Venslanet orðanetsins sýnir *tema* og *pema* sem **tvö sjálfstæð og aðskilin orð**, tengd með venslum *Sbr.* (samanber) — ekki sem eina orðmynd í tveimur ritmyndum. Þetta hrekur þá fullyrðingu kæranda að Kjartan hefði átt að skrá þemu.is eða themu.is ef hann hefði viljað íslenska orðið — því **tema er ekki pema**, þau eru skyld en sjálfstæð orð.

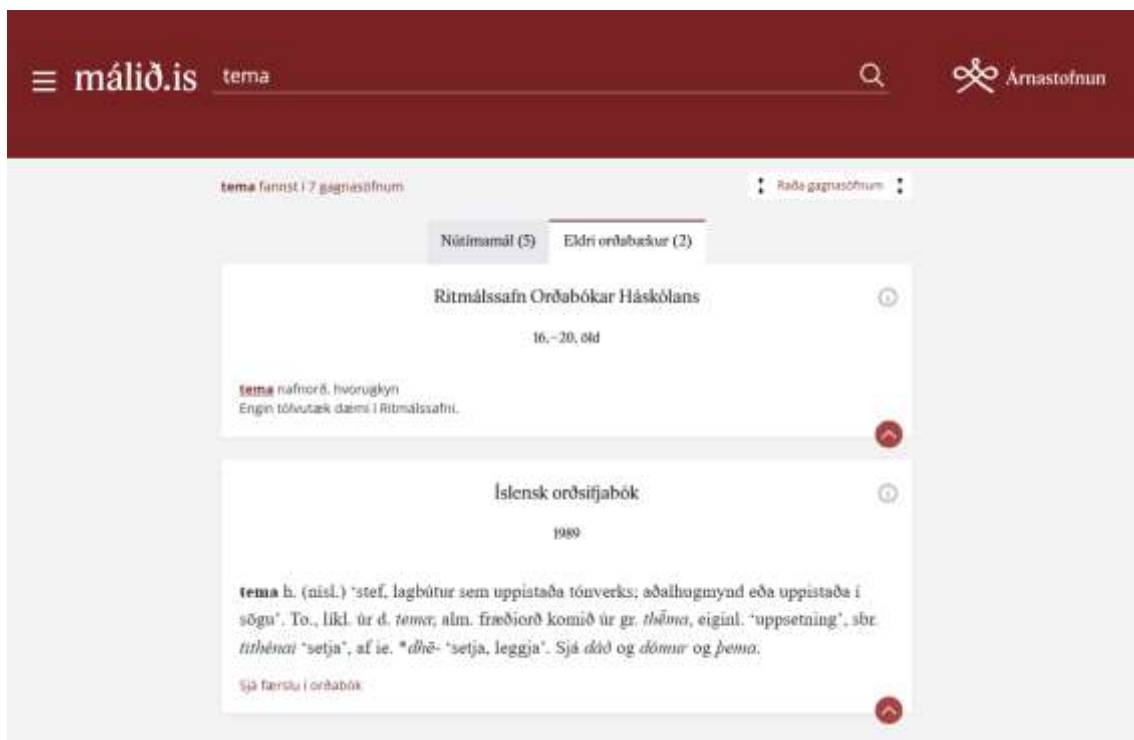
Mynd 4 — Íslenska orðanetið: venslanet sem sýnir tema og þema sem sjálfstæð, skyld orð (Sbr.), ekki sem eina orðmynd.

5. Íðorðabankinn og málið.is / Íslensk orðsifjabók

Íðorðabankinn skráir **tema** sem viðurkennt íslenskt fræðiorð í fjölda gagnasafna. Íslensk orðsifjabók (1989) skráir **tema** sem íslenskt nafnorð: *stef, lagbútur sem uppistaða tónverks; aðalhugmynd eða uppistaða í sögu* — skráð í íslenskum fræðaritum frá 1989, löngu áður en kærandi hóf starfsemi.

Mynd 5 — Íðorðabankinn: orðið tema skráð í fjórum gagnasöfnum, þar á meðal uppeldis- og sálarfræði og upplýsingafræði.

Mynd 6 — málið.is: Íslensk orðsifjabók (1989) skráir orðið tema sem sjálfstætt íslenskt nafnorð.

Niðurstaðan er skýr:

Orðið tema er sjálfstætt íslenskt orð (ekki ritmynd af þema) með fleirtöluna **temu** skráða í BÍN — lögbundinni yfirvaldsheimild íslensks máls. Kærandi fullyrðir að TEMU hafi enga merkingu á íslensku máli: gögn Árnastofnunar — BÍN, orðsifjabók, orðanet og íðorðabanki — hrekja þessa fullyrðingu með gagnstæðum staðreyndum frá opinberri ríkisstofnun.

III. Vörumerkjaumsókn V0142535 — niðurfelling útskýrð

Kærandi fullyrðir að niðurfelld vörumerkjaumsókn sé *gerð til málamynda* og hafi ekkert vægi. Þetta er rangtúlkun.

Umsóknin féll niður af einni einfaldri ástæðu: **Kjartan greiddi ekki umsóknargjaldið upp á 50.000 kr.** Þegar skynsamlegt var að bíða með þennan kostnað þar til niðurstaða málsins lægi fyrir. Þetta er eðlileg og skiljanleg fjárhagsleg varúðarráðstöfun — hún er ekki vísbending um illan trúnað.

Vörumerkjaumsóknin var aldrei eina sönnunin um lögmæta hagsmuni. Hún var ein af mörgum:

- **Virk netföng** kjartan@temu.is og temu@temu.is — í notkun löngu fyrir kærana
- Tenging lénsins við **Azure skýjaumhverfi rapport** (með litlu r)
- Fag legur bakgrunnur beggja eigenda í markaðsráðgjöf og upplýsingatækni
- Raunveruleg fyrirhuguð starfsemi, **markaðsstofan temu.is** (með litlum stöfum)

IV. Fordæmið: Iceland gegn Iceland Foods — orð tungumáls er ekki til sölu

Nýlegt og beint fordæmi styður málstaði Kjartans til fulls.

Iceland gegn Iceland Foods Ltd. — EUIPO og Almennur dómstóll ESB, 2019–2026

Breska verslunarkeðjan Iceland Foods sk ráði vörumerkið ICELAND í Evrópu og reyndi að nota það til að koma í veg fyrir að íslensk fyrirtæki notfærðu sér nafn þjóðar sinnar í viðskiptatilgangi. Í apríl 2019 ógilti EUIPO vörumerkið og sagði að keðjan gæti ekki með sanngirni skráð nafn lands sem hefur verið til síðan á 9. öld. Í júlí 2025 staðfesti Almennur dómstóll ESB ógildinguna. Í 2026 dró Iceland Foods sig endanlega úr deilunni eftir þriðja tapið.

Meginreglan sem dómstóllinn setti fram: *Landfræðileg og tungumálsleg hugtök skulu vera frjáls til notkunar allra — þau geta ekki orðið einkaréttur eins aðila.*

- Iceland Foods reyndi að nota **skráð vörumerki** til að frátaka **almennt orð** frá öðrum — og tapaði
- Whaleco er að reyna nákvæmlega það sama: nota sk ráð vörumerki til að frátaka **lifandi íslenskt orð** úr íslenskum orðforða
- Ef heimspekt verslunarkeðja gat ekki frátekið **nafn heils lands**, þá getur Whaleco ekki frátekið **eitt íslenskt orð**

V. Stórt alþjóðlegt fyrirtæki gegn íslenskri smástarfsemi

Whaleco Technology Limited er hluti af alþjóðlegri fyrirtækjasamstæðu með hundruðir milljóna notenda, með app sem var sótt næstum **550 milljón sinnum árið 2024**, og rekur starfsemi í yfir 90 löndum.

Þrátt fyrir þessa yfirburðarstöðu hefur kærandi ekki þurft temu.is til að starfa á Íslandi — hann er þegar fullkomlega virkur í gegnum temu.com, @temu_iceland á Instagram (6.500+ fylgjendum) og app. Hann á ekki einu sinni temu.nl á einum stærsta Evrópumarkaði sínum.

Úrskurðarnefndinni er bent á að 32. greinin var aldrei ætlað að vera verkfæri í höndum alþjóðlegra risafyrirtækja til að þvinga einstaklinga út úr löndum þar sem þau hafa í raun engar raunverulegar viðskiptaþarfir. Slík notkun lénadeilufærlisins er nákvæmlega sú tegund misnotkunar sem Iceland-fordæmið og meginreglur hugverkaréttar eru til þess að koma í veg fyrir.

VI. Ný og endurbætt vörumerkjaumsókn — V0142932

Í kjölfar þessa máls og þeirrar yfirsýðunar sem það kallaði á leggjum við fram **ný ja og endurbætta vörumerkjaumsókn** til Hugverkastofunnar, dagsett **22. júní 2026**, undir umsóknarnúmeri V0142932.

Umsóknin er bætt og nákvæmari en sú fyrri:

- Vörumerkið er skráð sem **markaðsstofan temu.is** (með litlu m og litlu t) — heiti sem tengir beint starfsemina við lénið
- Flokkur 35: **Ráðgjöf við gerð markaðsáætlana; ráðgjöf við gerð samskiptaáætlana**
- Flokkur 42: **Ráðgjöf varðandi vefsíðuhönnun**

Þessar lýsingar eru nákvæmari og faglegri en í fyrri umsókn og passa betur við bakgrunn Kjartans og samstarfsaðila hans í markaðsráðgjöf og upplýsingatækni.

Um raunverulegan kostnað þessara deilna:

Bæði Kjartan og Ingi Jarl gegna starfi sem stjórnendur hjá opinberum aðilum — kröfuhart starf sem skilur lítið eftir af völdum tíma. Þessar deilur — sem kærandi, risafyrirtæki með fastráðna starfsmenn á launaskrá sem sinna slíkum málum, hefur hafið gegn einstaklingum — hafa þegar kallað á mikla fyrirhöfn, tíma sem hefði annars farið í það sem skiptir meira máli: að koma á laggirnar raunverulegri starfsemi, rannsaka tæknilega högun og vinna að öðrum verkefnum rapport (með litlu r).

Krafan þjónar ekki til að vernda raunverulega hagsmuni kæranda á Íslandi — hún er til þess fallin að þvinga einstaklinga í burt frá lögmætri notkun á íslenska orðforðanum.

Niðurstaða

Viðbótargreinargerð kæranda færir engin ný rök sem breyta niðurstöðunni:

- Málfræðileg fullyrðing:** Temu er viðurkennd íslensk fleirtölumynd af tema. Tema og þema eru tvö sjálfstæð orð samkvæmt Íslenska orðanetinu Árnastofnunar, staðfest með sex skjámynda gögnum.
- Vörumerkjaumsóknin:** Niðurfellingin skýrist af skynsamlegri fjárhagslegri varúð, ekki illum trúnaði. Ný umsókn V0142932 staðfestir raunverulegan viðskiptatilgang.
- Iceland-fordæmið:** Orð tungumáls og lýsandi hugtök geta ekki orðið einkaréttur eins aðila.
- Raunverulegur kostnaður:** Deilurnar ganga í gegnum tíma og fyrirhöfn tveggja einstaklinga í hlutastarfi meðan risafyrtæki með lögfræðistarfsmenn á launaskrá heldur áfram.

Kjartan krefst þess að kröfu kæranda verði hafnað í heild og að lénið temu.is haldist í höndum hans.

Virðingarfyllt,

Kjartan Kjartansson

kjartan@sla.is • kjartan@temu.is

22. júní 2026